

Kongerslev Fjernvarmeværk A.m.b.a.

1963-2013

50 års jubilæum

- et fjernvarmeværk på vej mod nye udfordringer...

50 års jubilæumsskrift udgivet af:

Kongerslev Fjernvarme A.m.b.a.

Fælledvej 2

9293 Kongerslev

Tlf. 98 33 14 72

www.kongerslevfjernvarme.dk

administration@kongerslevfjernvarme.dk

Layout og produktion:

TYPOTEK- reklame & tryk

v/Morten Nybæk

Gartnervænget 10

9293 Kongerslev

Tlf. 26 25 82 50

www.typpotek.dk

mail@typpotek.dk

Indholdsfortegnelse

- *Forord*
- *Idéen til et fjernvarmeværk fødes (1963).*
- *Kongerslev Fjernvarmeværk A.m.b.a. etableres (1963).*
- *Varmeværkets succes skaber udvikling (1964-1972).*
- *Varmeproduktion i oliekrisernes tegn (1972-1983).*
- *Varmeværkets rolle som mønsterbryder (1983-1994).*
- *Naturgassen på godt og ondt (1994-2007).*
- *Nye tider nye brændsler (2008-2013).*
- *Fremtidsperspektiver for Kongerslev Fjernvarmeværk.*
- *Efterskrift.*

Bilag

- *Liste over bestyrelsesmedlemmer 1963-2013.*
- *Udviklingen i varmeprisen 1963-2012.*
- *Udviklingen i antallet af forbrugere 1963-2013.*

"Krydset mellem Danmarksgade og Kongensgade i begyndelsen af 60'ernes Kongerslev. Krydset mellem de to hovedgader i byen blev også omdrejningspunktet for hovedledninger i byens fjernvarmeforsyning".

Forord

Udvikling og forandring har i mange år præget de fleste menneskers hverdag. Vi bliver dagligt stillet overfor nye fremskridt, nye udfordringer – alt sammen ting som vi skal forholde os til hver især. Det kan ofte være forbundet med en følelse af usikkerhed – for hvor meget og hvordan vil det ændre den hverdag og den måde, vi har indrettet os på.

Udvikling er en uundgåelig størrelse, og det synes vi også at vi kan håndtere, men når det medfører større forandringer, så melder usikkerheden sig, fordi vi som mennesker ofte føler den daglige rutine truet. Vi skal lige pludselig til at forholde os til noget nyt – noget der ofte betyder, at vi skal ændre vor adfærd, vore rutiner, vor dagligdag.

50'erne og 60'erne udgjorde en brydningstid, hvilket i høj grad beroede på de mange tekniske landvindinger 2. Verdenskrig resulterede i. En af konsekvenserne var en begyndende afvandring fra landet – industrialiseringen var for alvor begyndt, og de mindre bysamfund blev stillet overfor store udfordringer. Hvis man som mindre bysamfund skulle overleve, måtte der tænkes nyt og fremadrettet – ildsjælenes tid var for alvor kommet.

Kongerslev var ingen undtagelse. Selvom flere foreninger fungerede glimrende – idrætsforening, borgerforening, husmoderforening, m.v. – så var den nye tid forbundet med en lang række tekniske landvindinger, hvis inddragelse i hverdagen både havde betydning for den enkelte såvel som for familien, og dermed også fik betydning for arbejdsliv, familieliv og fritidsliv.

Kollektiv varmforsyning var på mange måder både en fornøjelse og en lettelse i dagligdagen for mange

familier. Allerede i 1903 blev det første fjernvarmeværk etableret i Danmark på Frederiksberg – baseret på affaldsforbrænding. Den kollektive opvarmningsform var nu ved at vinde indpas – men i de mindre bysamfund skete det først i slutningen af 50'erne og begyndelsen af 60'erne. Det var derfor naturligt, at der i 1957 blev stiftet en brancheorganisation – Danske Fjernvarmeværkers Forening, senere ændret til Dansk Fjernvarme – som et resultat af at mange fjernvarmeværker blev etableret i denne periode. I dag repræsenterer foreningen i alt 405 fjernvarmeværker, hvoraf ca. 350 er privatejede andelsselskaber, Kongerslev Fjernvarmeværk er et af disse værker.

Over en periode på 50 år har Kongerslev Fjernvarmeværk udviklet sig til et effektivt energiforsynings-selskab primært baseret på en lang række menneskers frivillige arbejde, og med et resultat som brugerne i byen kan være tilfredse med. De kommende års største udfordring bliver at fastholde interessen for dette frivillige arbejde velvidende, at kravene til viden omkring driften og udviklingen af selskabet vil stige.

Dette jubilæumsskrift er primært tænkt som en cadeau til de personer, der fik idéen, realiserede den og har drevet den frem til i dag, men selvfølgelig også som et historisk vue der beskriver et udviklingsforløb, som mange har andel i – herunder de rådgivere, leverandører, planlæggere, m.v. der har bidraget til det varmeværk der i dag forsyner ca. 600 forbrugere i Sdr. Kongerslev.

*Bestyrelsen
Kongerslev Fjernvarmeværk*

Idéen til et fjernvarmeværk fødes

(1963)

Danmark er i dag kendt som et land med et veludbygget kollektivt varmesystem baseret enten på store offentlig ejede energiselskaber i de store byer eller på mindre andelsbaserede decentrale varme- eller kraftvarmeværker i de mindre byer. Men denne opvarmningsform er ikke noget specielt dansk fænomen, men derimod et fænomen der dukkede op i USA allerede i slutningen af 1800-tallet.

I slutningen af 50'erne og begyndelsen af 60'erne spredtes interessen for kollektiv varmeforsyning til mange mindre bysamfund. Den generelle samfundsudvikling åbnede op for lettelser i den almindelige husholdning – herunder også opvarmning af boligen. Tiden var efterhånden løbet fra centralvarme baseret på enstrengede systemer med fastbrændsel såsom tørv, briketter og træ som energikilder.

Denne udvikling satte også sit præg på Kongerslev. Mange byer i det nordjyske etablerede i denne periode fjernvarmeværker – ofte juridisk funderet som private andelselskaber, som jo er et specielt karakteristisk dansk fænomen. Nævnes kan Aabybro (1958), Fjerritslev (1959), Farsø og Skørping (1960), Støvring og Nibe (1961), Hals (1962), Hjallerup (1963) og Bælum (1964).

Hvorvidt man i Kongerslev lod sig inspirere af disse mange initiativer eller ej skal være usagt, men i hvert fald så fremgår det af Kongerslev Borgerforenings protokol, at der den 19. februar 1963 afholdtes et bestyrelsesmøde. På dagsordenen var bl.a. forslag til etablering af et fjernvarmeværk i Kongerslev. Projektet blev præsenteret af 2 repræsentanter fra ingeniørfirmaet Roslund & Hansen fra Viborg. Referatet fra bestyrelsesmødet efterlader ikke indtryk af nogen bestemt holdning i bestyrelsen til projektet, men man besluttede at lade Ingeniørfirmaet Roslund & Hansen indbyde byens borgere til et informationsmøde om projektet.

Herefter går det tilsyneladende meget hurtigt. Allerede på generalforsamlingen i Kongerslev Borgerforening den 15. marts 1963 kunne formanden murer- mester Vagner Jensen bekendtgøre, at der på dette tidspunkt allerede var tilmeldt ca. 20 forbrugere.

Arbejdet med at tegne medlemmer var således begyndt, og bestyrelsen i Kongerslev Borgerforening havde således taget initiativet i forhold til at få undersøgt og eventuelt etableret et fjernvarmeværk i Kongerslev. Et initiativ der senere skulle vise sig at lykkes.

Interessen på dette tidspunkt resulterede i, at der blev afholdt en stiftende generalforsamling den 22. april 1963. Selskabets navn blev Kongerslev Fjernvarmeværk A.m.b.a., og ingeniør Knud Jansen fra Roslund & Hansen, der stod for tegning af medlemmer samt opmåling af de enkelte boliger, der tilsluttede sig projektet, redegjorde kort for den geografiske afgrænsning af et kommende forsyningsområde:

- Danmarksgade fra Andelsboligen i øst til Solvej i vest, og Solvej frem til Egon Mikkelsens ejendom,
- Kongensgade fra baneoverskæringen i nord til Kirkegårdsdiget mod syd,
- N.P. Gravesensvej, Jyllandsgade samt Rolighedsvej.

De følgende dokumenter viser dels på hvilket grundlag og betingelser de enkelte grundejere tilsluttede sig den nye forening, og dels hvorledes opmålingen minutløst blev foretaget på hver enkelt bolig.

Jernbanelinien, der afgrænsede fjernvarmens forsyning mod nord og øst i Kongerslev

Foretaget d. $\frac{5}{3}$ af K. J.

Samlet antal m³ 356,80

7

Underskrevne grundejer *Hr. Eklshandler H. Jensen*

Danmarks Gade 28. København

tegner sig herved som medlem af et påtænkt andelsselskab, m. b. a. hvis formål skal være at oprette en fjernvarmecentral med tilhørende ledningsnet i henhold til et af ingeniørfirmaet Kaj Roslund og Børge Hansen, Viborg, udarbejdet projekt. Såfremt der tilmeldes så mange forbrugere, at det vil være teknisk og økonomisk forsvarligt at gennemføre projektet, således at nedennævnte afgifter kan overholdes samt at projektet bliver godkendt af myndighederne, er tegningen bindende.

På grundlag af den foretagne opmåling af Deres ejendom vil denne med *356.8* m³ opvarmet rum kunne tilsluttes for følgende beløb:

Grundafgift	kr. <i>500.-</i>
<i>208,2</i> m ³ opvarmet rum à kr. <i>3.-</i>	" <i>624.-</i>
<i>148,6</i> " " " " <i>0,75</i>	" <i>111.-</i>
Varmtvandsbeholder	" <i>50.-</i>
Tilslutningsafgift (eengangsafgift)	ialt kr. <i>1285.-</i>

Varmerørerne fører stikledningerne inden for ydermur og afslutter med 2 stk. hovedventiler. Desuden leverer varmerøret målere. Montering af denne, samt tilslutning til Deres centralvarmeanlæg foretages af Deres egen installatør og udgifterne hertil afholdes af Dem. Såfremt stikledning målt fra bagkant af fortov (skel) til indføring bliver over 7 m betales der kr. 60,00 pr. overskydende m.

Arlige udgifter:

Faste afgifter (uanset forbrug).	
Målerleje	kr. <i>50.-</i>
<i>208,2</i> m ³ opvarmet rum à kr. <i>2.-</i>	" <i>416.40</i>
<i>148,6</i> " " " " <i>0,60</i>	" <i>89.-</i>
" " " " "	"
Varmtvandsbeholder	" <i>25.-</i>
Faste afgifter	ialt kr. <i>580.40</i>

Forbrugsafgifter.

Denne afgift opkræves efter måler og skal dække varmerørets driftsudgifter. Efter erfaringer fra tilsvarende anlæg anslås den gennemsnitlige afgift for samtlige forbrugere til kr. 2,50 pr. m³ opvarmet rum, hvilket for Deres ejendoms vedkommende vil betyde

CA 208,2 + 1/2 · 148,6 m³ à kr. 2,50 *kr. 706.-*

Dato

24-10-1963

H. Jensen
underskrift

Kongerslev Fjernvarmeværk A.m.b.a. etableres

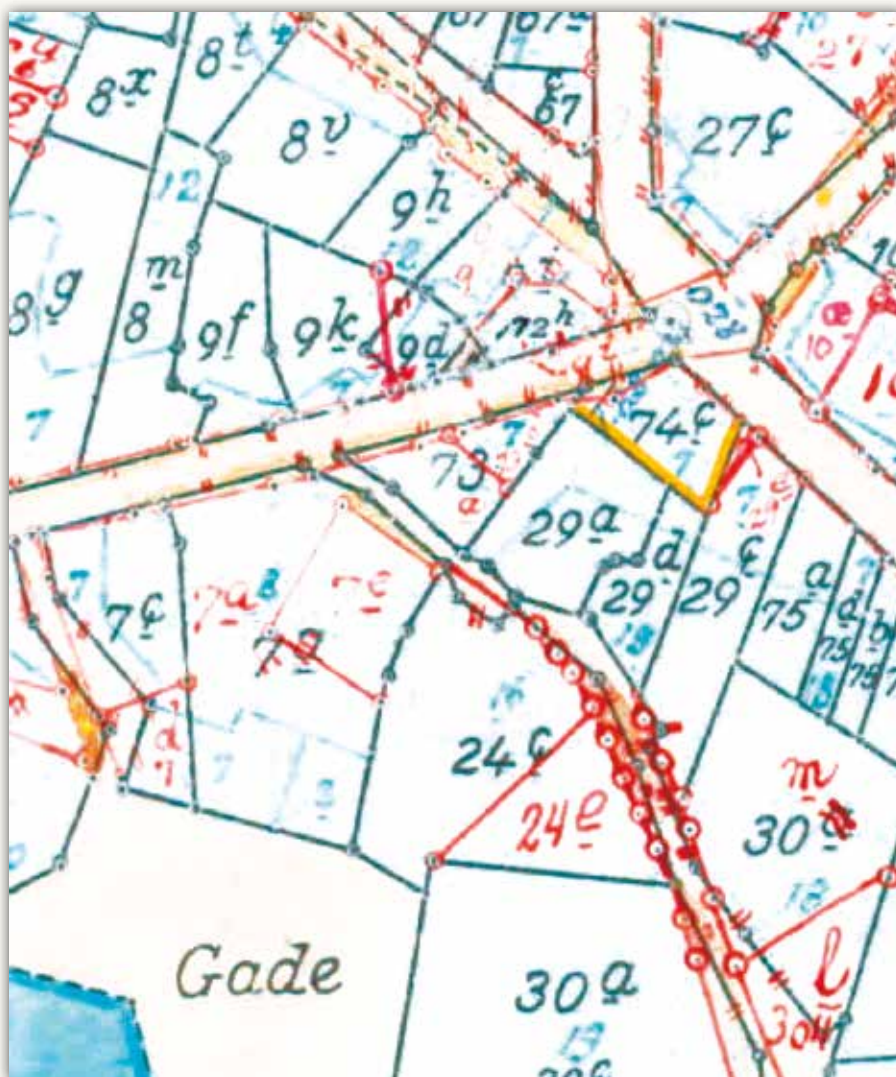
(1963)

Efterårsmånederne i 1963 blev meget hektiske for det nye varmeværks bestyrelse. Dels fortsatte tegningen af nye forbrugere, og dels blev der hurtigt brug for planlægning af de forestående opgaver – erhvervelse af byggegrund til central, igangsætning af rør- og gravearbejde, og ikke mindst tilvejebringelse af den nødvendige kapital til at realisere projektet. Placeringen af varmecentralen blev på Fælledvej, hvor der erhvervedes et areal af Fru Broholm til 5.000 kr.

På bestyrelsesmødet den 5. september 1963 besluttedes det dels at optage tre lån på i alt 560.000 kr. i Kommunekreditforeningen, der med kurstab

indbragte 477.500 kr., og dels at igangsætte grave-, støbe- og rørarbejdet samt opførelsen af varmecentralen.

Varmerørene blev placeret i kanaler, der var blevet støbt i bunden af de render, som var blevet udgravet, og efterfølgende isoleret samt dækket over med halve betonrør. Ansvar for grave- og støbearbejdet blev overdraget muremester Vagner Jensen, og rørarbejdet blev overdraget smedemestrene Martin Wiwe og Verner Johansen. Det overordnede tilsyn blev lagt i hænderne på ingeniør Knud Jansen fra Roslund & Hansen, der umiddelbart inden havde afleveret et fjernvarmeanlæg i Rødkærsbro.

Kopi af matrikelkort, der viser det areal Kongerslev Fjernvarmeværk købte af fru Broholm i 1963.

Bygningen af selve varmecentralen blev overdraget murermester Vagner Jensen. Interiøret – kedler, tekniske installationer, sanitet, elinstallationer m.v. – blev overdraget smedemester Martin Wiwe, elinstallatør Boje Andersen, malermester Larsen, tømrerfirmaet Jens Svendsen, m.v. Den eneste opgave, der blev overdraget til udenbys håndværkere var opførelsen af skorstenen på 25 m. Det var et firma fra det midtjyske.

Den 18. december 1963 blev det nye fjernvarmeanlæg taget i brug. De 56 forbrugere der i første omgang havde ønsket at blive tilsluttet fjernvarmenettet fik nu leveret varmt vand, og den daglige drift blev lagt i hænderne på Thomas Holmgaard, der blev varmeværkets første varmemester. Initiativtagerne havde nået i mål med deres projekt.

Der manglede dog stadigvæk nogle mindre opgaver at blive udført, men det var en tilfreds og med rette en stolt bestyrelse, der kunne skue tilbage på en hektisk men også spændende periode.

Netop som varmeproduktionen startede op, meddelte formanden Erik Thomsen på et bestyrelsesmøde den 19. december 1963, at han havde fået nyt arbejde. Han trak sig derfor som formand, og fik derfor ikke den glæde på nært hold at opleve, hvorledes ideén med et fjernvarmeværk i Kongerslev blev en succes. I stedet blev Christian Jensen valgt til ny formand.

Succéen skabte også udfordringer. På Kongerslev Borgerforenings generalforsamling den 3. April 1964 kunne formanden murermester Vagner Jensen meddele de fremmødte, at arbejdet var afsluttet til forbrugernes

store tilfredshed, hvilket jo var en cadeau til borgerforeningen for dens initiativ. Hvad han ikke kom ind på var, at der allerede var overvejelser i gang i Kongerslev Fjernvarmeværks bestyrelse med hensyn til udvidelser af det eksisterende net – dels den resterende del af

Solvej og dels Kongensgade nord for banen inklusiv Nyvej, Havevej og Lykkevej. Disse overvejelser blev drøftet på bestyrelsesmøder i marts og april 1964.

Vidste du at:

En stor del af svejsningerne ved rørarbejdet blev udført af smed Arne Fogtmann, der var ansat hos smedemester Martin Wiwe.

Der blev med jævne mellemrum udtaget prøver af svejsningerne og sendt til Teknologisk Institut, der kunne konstatere, at svejsningerne var nogle af de bedste, de havde set.

Billede af rørarbejde i 1963 ved hovedledningen i Danmarksgade mod vest i forbindelse med etableringen af fjernvarmeværket

Billedet viser nedlægningen af hovedledningen i Kongensgade mod syd i 1963

Billedet viser den gamle varmecentral på Fælledvej 2 anno 1988

Varmeværkets succes skaber udvikling

(1964-1972)

Gennem foråret 1964 drøftede bestyrelsen henvendelserne fra områder af Kongerslev by, der i første omgang ikke blev omfattet af fjernvarmenettet. Henvendelserne drejede sig om, hvorvidt der var mulighed for tilslutning til fjernvarmenettet. Det gav anledning til drøftelser med hensyn til udvidelse af eksisterende ledningsnet med ingeniørfirmaet Roslund & Hansen, og det fremgår tydeligt af referaterne fra bestyrelsesmøderne gennem hele foråret, at de fremsatte ønsker om at blive tilsluttet fjernvarmenettet nøje blev overvejet. Der skulle være sammenhæng mellem investeringer og de efterfølgende indtægter fra de nye forbrugere.

Bestyrelsen besluttede at igangsætte et projekt, der udvidede ledningsnettet til at omfatte strækningen

af Kongensgade nord for banen samt Nyvej, Havevej og Lykkevej, såfremt der kunne opnås kommunegaranti for et lån samt at Amtet kunne godkende projektet. Der var enighed i bestyrelsen om at sætte udvidelsen af den resterende del af Solvej på stand by.

Anlægsarbejdet blev igangsat i efteråret 1964, og de nye forbrugere på den nye ledningsstrækning blev koblet på i november og december 1964. Men forinden på generalforsamlingen i september måned 1964 blev der forespurgt om mulighederne for at kunne udvide ledningsnettet til at omfatte Kildevej, hvilket af bestyrelsen blev lovet undersøgt. Første års varmepris blev i øvrigt sat til 1,50 kr. pr m³.

Kongerslev Fjernvarme A.m.b.a. Foreløbig afgiftsberegning

Føst afgift	499,-
Auðlæt varmeforbrug	522 50
Ialt	1021 50
Pr. rate (10 rater) i hele kr.	102 15

Ved betaling efter sidste indbetalingsdag beregnes 1 % rente pr. måned, dog ikke under 5 kr.
Beløbene kan kun indbetales i Aalborg Bys Sparekasse, Kongerslev Afd., og Andelsbanken, Kongerslev Afd.
Dette hefte skal medbringes ved indbetalingerne.

Kvitteringsbog for Fjernvarmebidrag

L. Erik Nielsen
Danmarksvej

Rate	Varmebidrag	Rente	Betalingsdato	Kvittering
Årsregulering	29 50		13 JULI 1964	ANDLSBANKEN A.M.B.A. KONGERSLEV KONTOR
1	11,-		15 AUG 1964	ANDLSBANKEN A.M.B.A. KONGERSLEV KONTOR
2	10,-		15 SEP 1964	ANDLSBANKEN A.M.B.A. KONGERSLEV KONTOR
3	102,-		15 OKT 1964	ANDLSBANKEN A.M.B.A. KONGERSLEV KONTOR
4	11,-		14 NOV 1964	ANDLSBANKEN A.M.B.A. KONGERSLEV KONTOR
5	11,-		12 DEC 1964	ANDLSBANKEN A.M.B.A. KONGERSLEV KONTOR

Således så den første kvitteringsbog ud for fjernvarmebidrag til Kongerslev Fjernvarmeværk. Denne er fra varmeåret 1964/1965.

Det første driftsår blev meget hektisk på grund af specielt udvidelsen af ledningsnettet, men hele det administrative arbejde, forbrugerkontakt, aflæsning, afregning, indkøb, m.v. blev efterhånden også mere omfattende. I første omgang klarede formanden opgaven, men fra 1966 blev varmemesteren også regnskabsfører.

Udvidelsen af ledningsnettet var dog ikke tilendebragt. Der fremkom løbende ønsker om tilslutning til fjernvarmeforsyningen, og i foråret 1967 blev der etableret ledningsnet på Kildevej, Møllevvej og Ranksvej. Herudover blev det besluttet at udvide ledningsnettet til at også at omfatte Kongensgade frem til Mygdalsvej, og Mygdalsvej op til den nye udstykning på Skovkrogen, og i 1968 blev ledningsnettet på Solvej forlænget op til Mygdalsvej.

De mange nye investeringer medførte, at bestyrelsen besluttede at hæve den faste afgift. Den kunne ikke længere finansiere renterne og afdragene på de optagne lån. Det medførte en del utilfredshed hos en række forbrugere, og det resulterede i en ekstraordinær generalforsamling i begyndelsen af 1968, hvor bestyrelsen fik lejlighed til dels at orientere om de mange nye tilslutninger, og dels hvorledes varmeprisen var sammensat – fast afgift og variabel afgift. En diskussion der med jævne mellemrum er tilbagevendende på den lange række af generalforsamlinger frem til i dag.

På den ordinære generalforsamling i september måned samme år kunne formanden orientere forsamlingen om, at der nu var tilsluttet 163 forbrugere. En stigning på over 100 i løbet af 5 år. På samme generalforsamling valgte Vagner Jensen, der var en af "arkitekterne" bag etableringen af fjernvarme i Kongerslev, at forlade bestyrelsen.

I takt med varmeværkets succes voksede opgaverne for bestyrelsen. Karakteristisk for mange fjernvarmebestyrelser var det lægfolk, der sad i bestyrelsen. Nye tekniske landvindinger såvel på produktion af

varme som på distribution af varme skabte nye muligheder. Allerede i 1957 blev der i Danmark etableret en forening bestående af fjernvarmeværker, Danske Fjernvarmeværkers Forening (DFF), hvis opgave i høj grad var at varetage fjernvarmeværkernes interesser – dels i form af interesseorganisation overfor de planmæssige myndigheder, og dels

en rådgiverfunktion i forhold til det enkelte varmeværk. Kongerslev Fjernvarmeværk deltog i et møde den 23. september 1968 i Gistrup arrangeret af DFF, og her blev varmeværket meldt ind i foreningen 5 år efter starten af fjernvarme i byen.

I begyndelsen af 70'erne gik alt stadigvæk stille og roligt for fjernvarmeværket. Der blev ved at komme nye forbrugere til – primært inden

for eksisterende ledningsnet og i et lidt mere roligt tempo end i de første 3-5 år. Der blev investeret i et nødaggregat p.g.a. af et par strømafbrydelser i efteråret/vintermånederne 1971, men ellers synes alt at køre planmæssigt. Det var dog en form for stilhed før stormen. Prisen på olie begyndte at stige...

Vidste du at:

Danske Fjernvarmeværkers Forening blev stiftet i 1957, og havde således 50 års jubilæum i 2007.

Foreningen har ændret navn til Dansk Fjernvarme, og foreningen har i dag 405 medlemmer hvoraf ca. 350 er privatejede andelsselskaber.

Foreningen servicerer medlemmerne gennem rådgivning og kurser på en lang række områder.

Hovedkontoret ligger i Kolding, og foreningens formand er Uffe Bro, og direktør er Kim Mortensen.

Kongerslev Fjernvarmeværk blev medlem i 1968.

FJERNVARME ER MERE END MILJØRIGTIG KOMFORT

Fjernvarmen er nem, bekvem og forbrugernes sikkerhed for, at der altid er varme i huset, når der er behov for det.

Fjernvarme bliver til på mange forskellige måder som overskudsvarme fra industrien og affaldsforbrænding, geotermi, sol, vind og biomasse.

63% af alle danske husstande har fjernvarme. Det svarer til 3,5 mio. danskere.

Fjernvarme er uden sammenligning det største og vigtigste bidrag til et bedre miljø.

Læs mere på www.fjernvarme.info

50 ÅRS JUBILÆUM

Varmeproduktion i oliekrisernes tegn

(1972-1983)

De første 10 år af varmeværkets levetid var kendetegnet ved en stille og rolig drift uden de store udfordringer og problemer. Ganske vist gav ledningsnettets løbende udvidelser, der skyldtes tilslutning af flere forbrugere, mindre problemer med hensyn til tryk og varmefremføring, men det blev løst uproblematisk. Der var også løbende diskussioner på nogle af generalforsamlingerne omkring fordelingen af variabel afgift og fast afgift. Men allerede dengang var der fokus fra bestyrelsen på det forhold, at der uanset salget af mængden af varme så var der en række faste omkostninger, som varmeværket skulle afholde – afdrag og renter af gæld, administrationsudgifter, lønudgifter, m.v.

Udvidelsesmulighederne i første halvdel af 70'erne fortsatte, men udfordrede også varmeværkets tekniske formåen. Ved tilslutningen af den nye børnehave i 1972 vedtog bestyrelsen således, at rørarbejdet skulle udføres i præisolerede rør, hvilket efterfølgende er blevet gjort til præcedens for varmeværkets rørarbejde frem til i dag. De første tekniske landvindinger blev implementeret i varmeværkets distribution – men de præisolerede rør var ikke en ny opfindelse. Allerede i 1960 blev denne type af rør lanceret på markedet.

I 1972 vedtog Sejlflod Kommune Byplanvedtægt nr. 2, der indeholdt udstykning af 50 grunde på arealet nord for Lykkebjerggård. Varmeværkets bestyrelse besluttede at undersøge, hvorvidt der var interesse for ejerne af disse parceller i at blive tilkoblet fjernvarmeværket. En sådan undersøgelse iværksattes i efteråret 1972 og foråret 1973, men undersøgelsen viste at kun 40 % var interesseret. Det var efter bestyrelsens opfattelse for lidt – der var behov for den dobbelte tilslutning.

Kongerslev var en by i udvikling. Allerede året efter godkendte Sejlflod Kommune iværksættelsen af endnu en udstykning. Byplanvedtægt nr. 3 fra 12. juni 1973 omfattende 20 grunde på Vestergaardsvej. Den blev efterfulgt af Byplanvedtægt nr. 7 fra 13. december 1976, der omfattede yderligere 18 grunde i forlængelse af Lykkebjerggård-udstyknin-gen. Udstykningerne gav således varmeværket mu-

ligheder for udvidelse af antallet af forbrugere, men det stillede også varmeværket overfor for en række tekniske udfordringer, og her valgte bestyrelsen en meget pragmatisk holdning – nemlig at udvide ledningsnettet til de udstykninger, der ikke medførte for store investeringer.

Bestyrelsen fik i 1973 også en væsentlig større udfordring at forholde sig til. Krigen mellem Israel og dets arabiske naboer resulterede nemlig i en tredobling af olieprisen, og det bevirkede en prisstigning fra 1,80 kr. pr m³ i 1972/73 til 4,00 kr. i 1973/74, og igen en stigning til 6,10 kr. i 1974/75. Det gav anledning til at bestyrelsen drøftede både olietype og olieleverandør de kommende år, men det ændrede ikke på den positive udvikling byen befandt sig i.

Allerede i efteråret 1973, og det følgende år var Kongerslev Idrætsforening og varmeværket i dialog omkring betingelserne for fjernvarme til det nye klubhus, og det samme blev tilfældet med hensyn til den kommende hal, som blev bygget i 1976. I begge tilfælde fandtes der frem til en pragmatisk løsning.

Selvom varmeprisen steg ret drastisk i midten af 70'erne, fortsatte varmeværket med at udnytte mulighederne for tilkobling af nye forbrugere – dels inden for eksisterende ledningsnet, men også for nyudlagte boligområder. I 1978 vedtog Sejlflod Kommune ny lokal plan – Lokalplan nr. 20/02-78 – omfattende Gartnervænget, et areal der i henhold til lokalplanen blev udlagt dels til parcelhusgrunde og dels til tæt/lavbebyggelse.

Med den løbende udbygning af ledningsnettet og specielt den ældre del af det – opstod et stigende behov for reparationer på både nettet og værket. Som eksempel herpå kan nævnes et større reparationsarbejde på den del af hovedledningen, der var placeret i krydset mellem Kongensgade og Dan-marksgade i sommeren 1978.

Større reparationsarbejde i krydset Kongensgade/Danmarksgade i sommeren 1978. På billedet ses fra venstre Marinus Jensen, Karl Winther Sørensen, formand for varmegærket Christian Jensen, Christian Hansen og Otto Sørensen

I samme periode blev der ansat ny varmemester – Thomas Holmgård, der havde bestridt posten siden etableringen i 1963 blev afløst af Karsten Andersen.

I efteråret 1978 henvendte Sejlflod Kommune sig til varmegærket med henblik på en drøftelse omkring forsyning af en påtænkt udstykning – nemlig Vestergaardsvej II, en udstykning der kalkulerede med 36 nye parcelhusgrunde. Denne henvendelse har utvivlsomt været i bestyrelsens tanker, da der i vinteren 1978/79 opstod problemer med at forsyne den eksisterende Vestergaardsvej udstykning, der omfattede 20 parcelhusgrunde, med tilstrækkelig varme. Selvom der allerede 2 år tidligere i 1977 havde været udført en tryktabsprøvning så synes problemet tilsyneladende ikke at være løst. Opgaven blev i 1977 udført af Ingeniør Lunddorf Nielsen, og han blev igen konsulteret i januar 1979 med henblik på at få kreeret en holdbar løsning. En sådan blev givetvis indarbejdet i de økonomiske beregninger, som bestyrelsen i foråret lod foretage i forbindelse med henvendelsen fra Sejlflod Kommune vedrørende den påtænkte udstykning.

Det stigende forventningspres på bestyrelsen med

hensyn til at håndtere såvel den stigende oliepris som den manglende fremløbstemperatur i ledningsnettets yderområder resulterede i et medlemsmøde i juli måned 1979, hvor dagsordenen var driften og kommende investeringer/udvidelser. Mødet formåede dog ikke at bilægge utilfredsheden. Ved generalforsamlingen i september måned blev 2 nye valgt ind i bestyrelsen i stedet for Christian Jensen og René Svendsen – de sidste to bestyrelsesmedlemmer, der havde været med fra starten i 1963. Ny formand blev Holger Christoffersen.

I slutningen af 1979 blev der afholdt et bestyrelsesmøde på baggrund af Sejlflod Kommunes udmelding om, at der i januar måned 1980 vil blive påbegyndt en varmeplanlægning for Kongerslev by. På dette møde blev der også besluttet, at varmegærket i første omgang afviser at forsyne den påtænkte byggemodning af 36 grunde på Vestergaardsvej II-udstyknngen. Denne holdning medførte en lang dialog med Sejlflod Kommune omkring forsyningen af området – der var således fra Sejlflod Kommunes vedkommende et klart ønske om, at varmegærket skulle forsyne de nye grunde, og bestyrelsen var tilbageholdende på grund af investeringens stør-

relse og presset på det eksisterende ledningsnet. Dialogen sluttede med, at varmeværket accepterede at forsyne de nye grunde med fjernvarme på grundlag af en økonomisk aftale med kommunen. Hermed kunne Sejlflod kommune vedtage lokalplan 20.03.83 gældende fra den 7. september 1983.

I mellemtiden indtraf 2 væsentlige begivenheder, der fik betydning for de beslutninger, der blev taget i slutningen af 80'erne. Olieprisen var igen begyndt at stige drastisk på grund af, at Iran og Irak i 1979-1980 indledte en langvarig krig, samt at Folketinget i 1979 havde vedtaget Varmeforsyningsloven og Naturgasforsyningsloven i et forsøg på dels at mindske importen af olie, og dels som forsøg på at nedbringe udledningen af CO₂.

Bestyrelsesmøderne i 1980 og begyndelsen af 1981 havde megen fokus på at få nedsat produktionsomkostningerne – enten ved mindre tekniske udskiftninger eller ved omlægning af olietype. I foråret 1981 kunne Østjysk Olieforsyning tilbyde levering af spildolie til en pris på mellem 55-60 % af fuelolieprisen fra Shell.

Men 1981 vil ikke for eftertiden blive husket så meget på grund af investeringer i ledningsnet og anvendelsen af ny olietype. Derimod var der megen

opmærksomhed omkring rækken af ekstraordinære generalforsamlinger i alt 5, der blev afholdt som led i vedtagelsen af nye vedtægter og takstblad. Det endelige resultat blev, at vedtægterne blev godkendt, men takstbladet med de ønskede retningslinjer

for de faste afgifter blev ikke godkendt. Selvom resultatet af afstemningen vedrørende det ændrede takstblad ikke var omfattet af reglerne for vedtægtsændringer og dermed heller ikke underlagt de samme retningslinjer for godkendelse, besluttede 3 af bestyrelsesmedlemmerne at trække

sig i forbindelse med den ordinære generalforsamling i efteråret. Nye i bestyrelsen blev Christian Jensen, Jørgen Myhlendorph og Ronald Meldgaard – med Christian Jensen som formand. En af grundlæggerne var tilbage.

De følgende år skete der mindre justeringer. Der blev ansat ny varmemester – Svend Hald, bestyrelsen igangsatte opmåling af alle huse tilkoblet fjernvarmenettet med henblik på eventuelle korrektioner af den faste afgift, gennemstrømsvandvarmere blev forbudt af bestyrelsen, og endnu et område inden for det eksisterende ledningsnet – nemlig Bøgelunden – blev aktuel i forbindelse med tilkobling til fjernvarme. Det skulle efter bestyrelsens opfattelse dog ske på ordinære betingelser, men der var ikke tilstrækkelig interesse blandt andelshaverne.

Men begyndelsen af 1980'erne blev samtidig også en periode, der kom til at præge Fjernvarmeværket i årene fremover. Som resultat af, at Folketinget i 1979 vedtager Varmeforsyningsloven og Naturgasforsyningsloven iværksattes den kommunale varmeplanlægning, der i princippet opdelte landet i 4 områder – fjernvarme fra kraftvarmeværker, fjernvarme baseret på biobrændsel, individuel naturgasforsyning og områder uden kollektiv varmforsyning.

Udfordringerne for den siddende bestyrelse var også af økonomisk karakter. Der var behov for at få etableret et stærkere kapitalgrundlag, og derfor besluttede bestyrelsen i begyndelsen af 1982 at flytte pengeinstitut. I stedet for Andelsbanken blev Sparekassen Nordjylland valgt – primært på grund af et lavere renteniveau på kassekrediten.

Vidste du at:

Vidste du at: Kongerslev Fjernvarmeværk siden begyndelsen af 1982 har haft Sparekassen Nordjylland – i dag kendt som Spar Nord som pengeinstitut.

Det har for varmeværket været et godt og konstruktivt samarbejde, der har været med til at sikre "albuerum" i bestræbelserne for at sikre en fornuftig varmepris for byens borgere.

Spar Nord støtter lokale tiltag - kom ind og hør mere

På gensyn i
Spar Nord Terndrup
Bymidten 2
Telefon 96 82 50 70

spar nord

tættere på

Varmeværkets rolle som mønsterbryder

(1983-1994)

1980'erne blev så absolut det mest skelsættende årti i Kongerslev Varmeværks historie. Uroen i Mellemøsten i 70'erne og 80'erne og den deraf afledte højere oliepris, energifgifternes voksende indflydelse på varmeprisen, formandsskiftet i 1985, den kommunale varmeplanlægning, større ledningsrenoveringer og ikke mindst varmekædens investering på ca. 20 mill. kr. i et nyt decentralt kraftvarmeanlæg i slutningen af årtiet.

Uroen i Mellemøsten og de deraf afledte højere oliepriser blev en udfordring for mange varmekæder – herunder også Kongerslev Fjernvarmekærk. Som reaktion på den store afhængighed af import af fossile energikilder blev der politisk opbakning til dels at indføre afgifter på olien i 1977, og efterfølgende vedtaget i 1979 Varmeforsyningsloven og Naturgasforsyningsloven. Det overordnede politiske formål var helt klart på nationalt plan at gøre sig mindre afhængig af bl.a. olie samt via afgifter forsøge at påvirke forbrugernes adfærd energimæssigt.

På trods af at bestyrelsen tidligt begyndte at supplere fuelolien med spildolie, der var afgiftsfri, så kulminerede prisen på varmen i Kongerslev i 1983 (se bilag). Det reagerede bestyrelsen på i 1985 ved at begynde at implementere slopolie/fiskeolie i varmeproduktionen. Disse olietyper var nemlig også afgiftsfri.

Kompleksiteten i både drift, indkøb og regnskab synes at være bevæggrund til, at bestyrelsen i 1978 vælger at indlede et samarbejde med Nordjyllands Revisionskontor, der senere fusionerede med revisionsfirmaet Mortensen & Beierholm – et samarbejde, der har fungeret upåklageligt frem til i dag,

og som har givet såvel bestyrelse som de folkevalgte revisorer et forsvarligt grundlag for driften af varmekæden.

På generalforsamlingen den 10. september 1985 skete der et generationsskifte. Christian Jensen, der havde været formand siden opstarten i 1963 med undtagelse af en periode på 2 år, ønskede ikke længere at være med. Han blev afløst af Jørn Boye Pedersen, der således kom til at stå for de ret omfattende ændringer i sidste halvdel af 80'erne sammen med den øvrige bestyrelse.

Vidste du at:

Det statsautoriserede revisionsfirma Beierholm, der tidligere hed Mortensen & Beierholm, er et af Danmarks største og mest anerkendte statsautoriserede revisionsfirmaer med afdelinger såvel i Danmark som i udlandet.

Oprindeligt var den nordjyske andel af Mortensen & Beierholm Nordjyllands Revisionkontor, der blev stiftet i 1945.

Nuværende tilknyttet statsautoriseret revisor Henrik Bjørn er fra firmaets Aalborg Afdeling.

Allerede inden formandsskiftet deltog formanden og de øvrige bestyrelsesmedlemmer i en lang række møder omkring halm og naturgas som led i det skifte af energikilder Varmeforsyningsloven og Naturgasforsyningsloven lagde op til – herunder et orienteringsmøde med Sejlfjord Kommune.

BEIERHOLM
VI SKABER BALANCE

Vi er din samarbejdspartner
Revision og rådgivning er vores speciale

Voergaardvej 2 9200 Aalborg SV Tlf. 98 18 72 00
www.beierholm.dk

STATSAUTORISERET
REVISIONSPARTNERSELSKAB

Nedlægning af ny præisoleret hovedledning i Danmarksgade i 1986. Ellerman Jensen betragter de nye rør. Han var selv med til at nedlægge de første rør til fjernvarmenettet i 1963.

Herudover afholdt bestyrelsen et informationsmøde i juli 1985 om et eventuelt halmanlæg, og det blev som udgangspunkt positivt modtaget af forbrugerne.

Parallelt hermed blev det efterhånden også nødvendigt at udskifte/reparere en del af de eksisterende ledningstrækninger samt etablere nye – eksempelvis reparationer i krydset Danmarksgade og Kongensgade, nye ledning i Danmarksgade, ny ledning til Gartnervænget og Vestergaardsvej II samt tilkobling af 24 ældrevenlige boliger ved Lykkeshøj.

I takt med Sejlflod Kommunes arbejde med udarbejdelsen af en varmeplan, der udsendtes som forslag i 1984, arbejdede varmeværket parallelt med at finde frem til en løsning, der som udgangspunkt havde en lavere varmepris for forbrugerne end den, der var baseret på de daværende forskellige anvendte olietyper. Halm var i denne sammenhæng en oplagt energikilde i et meget landbrugspræget Østthimmerland – hvis ikke en ren halmløsning så en kombineret løsning baseret på halm og gas. Dette udgangspunkt fastholdt bestyrelsen overfor Sejlflod Kommune.

Udfordringen i valget af den fremtidige energikilde for varmeværket viste sig ikke alene at være et valg baseret på lokale ønsker og perspektiver, men blev efterhånden også en brik i et større regionalt puslespil om at få naturgassen til Nordjylland. Der var et klart politisk ønske – såvel fra regional som lokal side – at Nordjylland ikke måtte afskæres fra naturgassen. Det var ikke alene ud fra en varmemæssig betragtning, som var nedfældet i Varmeforsyningsloven og Naturgasforsyningsloven, men i mindst lige så høj grad også ud fra et erhvervmæssigt perspektiv. I denne sammenhæng udgjorde de mindre fjernvarmeværker en meget vigtig brik, og det er også i det perspektiv, man skal se ønsket om etablering af en række barmarksprojekter de følgende år.

Sejlflod Kommune nedsatte i oktober 1986 et Varmeplanudvalg, hvis opgave bestod i at koordinere det varmeplanarbejde, der skulle sikre de enkelte dele af kommunen varme under hensyntagen til, at kommunen som helhed sikrede sig en fremføring af naturgas. Selvom Kongerslev Fjernvarmeværk i foråret 1987 fremsendte projektforslag og miljøansøgning om en kombineret løsning baseret på halm og gas, så synes løbet at være kørt.

De mange møder i det af kommunen nedsatte Varmeplanudvalg i løbet af 1987 og 1988 afspejlede ty-

deligt, at der var en række knaster, der skulle hævles af, inden en endelig løsning kunne ligge klar:

- dels var der store forskelle mellem opfattelsen af, hvor mange m³ naturgas Kongerslev Fjernvarmeværk skulle forpligtige sig til at aftage – enten i en kombineret løsning eller i en ren gasmotorløsning,
- dels var der store problemer med at få forhandlet el- og gaspriser på plads, således at Kongerslev Fjernvarmeværk kunne levere varme til en for forbrugerne fornuftig pris,
- dels skulle der forhandles en områdefrænsning af det fremtidige forsyningsområde på plads,
- dels forlangte varmeværket en politisk accept af at der blev tinglyst en tilslutnings- og forblivelsespligt inden for forsyningsområdet,
- og sidst men ikke mindst var der kommunalt et politisk ønske om at sikre en naturgasforsyning af Sejlflod Kommune fremadrettet.

Naturgasselskaberne og Elselskaberne var vanskelige forhandlingspartnere, og det begyndte efterhånden at blive et problem for varmeværket, idet renoveringen af de store hovedledninger i Danmarksgade og Kongensgade blev mere og mere aktuel. Men i løbet af 1988 fandtes dog en for varmeværket acceptabel løsning – herunder bl.a. den såkaldte treledstarif for afregningen af den producerede el. Treledstariffen byggede på en differentieret afregningspris på den producerede el, idet døgnet blev opdelt i en lavlast periode (mest om natten), en højlastperiode (primært om eftermiddagen og om aftenen) samt en spidslastperiode (formiddagen og de sene eftermiddagstimer om vinteren).

Varmeplanen faldt endelig på plads for Storvorde, Sejlflod og Gudumholm i oktober 1988, og for den resterende del af Sejlflod Kommune herunder Kongerslev i januar 1989. Ud over at åbne op for naturgasforsyningen af byerne i Sejlflod Kommune dannede den således også grundlag for etableringen af et decentralt kraftvarmeværk baseret på naturgas i Kongerslev.

Parallelt med varmeplanarbejdet, som Kongerslev Varmeværk deltog aktivt i, blev der fra sommeren 1988 indledt afklaring med varmeværkets rådgivende Ingeniørfirma Nellemann A/S. Dels skulle der forhandles en rådgivningskontrakt på plads mellem varmeværket og rådgivningsfirmaet, hvilket faldt på

plads i september måned, og dels skulle der besluttes helt konkret hvilket indhold og omfang af det nye varmekærk med tilhørende ledningsarbejder skulle have. Det sidste skete i en løbende dialog mellem rådgivere og varmekærk.

Det bevirkede løbende møder med Nellemann A/S frem mod jul 1988 foruden bestyrelsesmøder og de øvrige møder, den nye situation krævede. Ved årsskiftet 1988/89 begyndte konturerne at tegne sig af det nye varmekærk, der også kom til at omfatte en akkumuleringsstank til opbevaring af overskudsvarme som et resultat af tredlestarif. De kommunale myndigheders godkendelse af projektet i februar 1989 og den senere miljøgodkendelse var afslutningen på en lang og sej kamp for omstilling fra olie til naturgas.

I april måned 1989 var det hele efterhånden faldet

på plads, og der var grundlag for afholdelse af opstartsmøde. Nord-Consult A/S var blevet tildelt totalentreprenøropgaven vedrørende varmecentralen, og de øvrige entreprisopgaver blev som resultat af varmekærkets ihærdige arbejde forsøgt landet hos lokale håndværkere, hvilket lykkedes i stort omfang.

Vidste du at:

Kongerslev Fjernvarmekærk og Dronninglund Varmekærk var de 2 første forbrugerejede varmekærker der blev konverteret til kraftvarmekærker baseret på naturgas.

Kongerslev Fjernvarmekærk var således mønsterbryder og foregangsværk, hvilket også kom til at præge anlægsfasen og de mange udfordringer etableringen af et sådant anlæg afstedkom. Men erfaringerne der blev høstet kom andre varmekærker til gode.

Totalbeløbet blev på ca. 12 mill. kr. incl. rådgivningsydelsen, hvilket i 2013 priser beløber sig til ca. 20 mill. kr. – et betragteligt beløb.

Foråret, sommeren og efteråret 1989 blev præget af en lang række byggemøder. Byggeprocessen blev i høj grad præget af, at projektet på Kongerslev Varmekærk på en lang række områder var frontløber, og derfor også udsat for en række tekniske "landvinninger" der afstedkom forsinkelser.

Tilbygning til eksisterende varmecentral. På billedet ses de to murersvende Mogens Larsen og Keld Thomsen samt arbejdsmand Lars Andersen

Ny hovedledning nedlægges i Kongensgade mod syd i forbindelse med overgangen til decentreal kraftvarme på naturgas

Den renoverede varmecentrals nye skorsten på 36 m blev leveret i stål og med 3 røgkanaler.

Varmeværkets 2 nye Deutz MWM-motorer installeret i den nye tilbygning på varmecentralen

Selvom det nye varmeværke ifølge kontrakten var lovet færdig i november 1989, så betød rækken af forsinkelser, at specielt den tekniske del først var klar til en officiel åbning den 19. oktober 1990. Her fik den tidligere

Vidste du at:

Arne Sørensen, der var værkets kontaktperson hos Nellemann A/S, startede eget firma den 1/9 1989 – Plan & Projekt A/S sammen med en række kollegaer.

Kongerslev Fjernvarmeværk har siden anvendt de kompetencer Plan & Projekt til enhver tid har besiddet til en lang række af de rådgivningsopgaver værket siden har iværksat – og det med stort udbytte.

formand Christian Jensen og folketingsmedlem og medlem af Folketingets Energi-politisk Udvalg Holger Graversen fra Hadsund lejlighed til at "trykke" på knappen og starte det nye anlæg op – et anlæg bestående af bl.a. 2 stk. Deutz motorer/0,7 MWH el, 1 stk. gas-

kedel, en akkumuleringstank på 450 m³ placeret på areal købt af Kaj Storgaard, samt teknik til at styre hele produktionsprocessen. Holger Gravesen havde gennem hele processen med etableringen af et decentralt kraftvarmeværk i Kongerslev været varmeværkets kontaktperson på Christiansborg.

Midt i processen med etableringen af det nye anlæg valgte varmeværkets kontaktperson hos Nellemann A/S, at starte eget firma sammen med en række kollegaer. Varmeværket var kontraktligt forpligtiget over for Nellemann A/S i forhold til kraftvarmeprojektets færdiggørelse, men fremadrettet valgte varmeværkets bestyrelse at bruge det nye firma, idet personerne bagved var velkendt med Kongerslev Varmeværk.

**Plan &
Projekt**

Rådgivere og planlæggere
Godthåbsvej 19
DK-8660 Skanderborg
Telefon 86 92 93 44
www.planprojekt.dk

- Fjernvarme
- Kraftvarme
- Fjernaflæste målere
- Bygherrerådgivning
- Projektledelse
- Planlægning
- Forretningsplaner

Den sidste afleveringsforretning faldt dog først på plads i løbet af 1992, dog med undtagelse af problemer i forhold til røggasvekslerne, der først faldt på plads et år senere.

Sideløbende med de driftsmæssige udfordringer ved det nye anlæg besluttede bestyrelsen at fortsætte de fremadrettede investeringer:

- dels blev det besluttet at installere nye målere ude hos forbrugerne – det ville være mere retfærdigt såfremt ens varmemeforbrug fremadrettet blev afregnet efter mængden af energi der bliver "trukket" ud af vandet og ikke blot efter mængden af vand,

- dels vurderede varmeværkets bestyrelse samt dets rådgivere, at der var behov for yderligere en motor til anlægget, og dermed en udvidelse af kapaciteten på værket akkumuleringsstank,

- og endelig fortsatte ledningsrenoveringerne m.h.p. at erstatte de gamle rørlagte ledninger med præisolerede rør.

Vidste du at:

Bestyrelsen nedsatte "Olsen-banden" til at indhente tekniske oplysninger og tilbud på de nye energimålere, der blev installeret i foråret 1992 – et arbejde, der i høj grad var forbundet med stor interesse fra de 3 tilbudsgivere.

"Olsen-banden" bestod af varmemester Egon (Carlsen), kasserer Kjeld (Kærgaard Jensen) og sekretær Benny (Madsen).

Installeringen af de nye varmemålere fandt sted i foråret 1992, og året efter blev der installeret en ny motor – 1 stk. Deutz motor/0,5 MWH el med tilhørende udvidelse af akkumuleringsstank fra 450 m³ til 600 m³ til at imødekomme det stigende behov for

lagring af varmeproduktionen.

Sammen med den lange række af ledningsrenoveringer blev der investeret ca. 9,5 mill. kr. – hvilket i 2013 priser svarer til ca. 14,3 mill. kr., og totalt løb investeringerne i perioden 1987 og frem til udgangen af 1993 op i ca. 25 mill. kr., hvilket i 2013 priser svarer til ca. 37,5 mill. kr. Ganske betragtelig beløb for et mindre varmeværk som Kongerslev.

Eksempel på tæring af det eksisterende ledningsnet baseret på stålør i betonør

Varmemester Egon Carlsen på "fornyelsesarbejde" på eksisterende net

De 2 billeder viser forskellen på akkumuleringskøles tankens højde og størrelse efter udvidelsen fra de 450 m³ til 600 m³

Naturgassen på godt og ondt

(1994-2007)

Ti-års perioden fra 1983 til 1993 var epokegørende for Kongerslev Fjernvarmeværk. Varmeværket var nu gearet til at imødegå de kommende års udfordringer – både produktionsmæssigt og distributionsmæssigt. Efter en meget hektisk periode med en omlægning af varmeproduktionen baseret på olie til en produktion af el og varme baseret på naturgas fulgte en mere rolig tid.

Der var nu fokus på en løbende og etapeopdelt renovering af de gamle ledningsnet. Det var fra bestyrelsens side vigtigt, at få minimeret varmetabet i ledningsnettet, og ikke mindst få de gamle stålrør omgivet af betonrør udskiftet.

Udvidelsen af produktionsapparatet i 1993 forløb som ventet, og dermed var varmeværkets kapacitet bragt i overensstemmelse med behovet for varmeproduktion. Men "rovdriften" på de første 2 motorer gav dog et eftersmæk, idet de mange timer disse motorer kørte begyndte at vise sig ved en øget slidtage. En del af driften på varmeværket havde derfor megen fokus på at få minimeret produktionsstop, og følge op på de indgåede servicekontrakter.

Træerne voksede således ikke ind i himlen. Hvad der lignede en kæmpesucces ved omlægningen til naturgas begyndte efterhånden at blegne en smule. Det skyldtes primært stigende gaspriser, men også de efterhånden meget tyngende afgifter på varmeproduktionen – enten direkte på brændslet eller også på de afledte resultater af produktionen af varme.

Allerede i 1997 begyndte bestyrelsen at få øje på varmeværkets produktionsloft. Formanden nævnte det bl.a. også i sin beretning på generalforsamlingen i september 1997, at det forventede produktionsloft vil være nået ved forbruger nr. 550. Det var således behov for, at bestyrelsen begyndte at undersøge mulighederne for udbygning af varmeværket – alternativt en udflytning.

Sejlfjord Kommunes tinglyste tilslutnings- og forblivelsespligt inden for eksisterende ledningsnet i forbindelse med etableringen af de decentrale kraft-

varmeværk havde en 9-årig indfasningsperiode. Den udløb i 1998, og de få forbrugere, der manglede at blive tilsluttet ledningsnettet fandtes der en løsning for. Men det betød samtidig også, at den siddende formand Jørn Boye Pedersen meddelte, at han trådte ud af bestyrelsen, og blev som formand afløst af Henning Rytter.

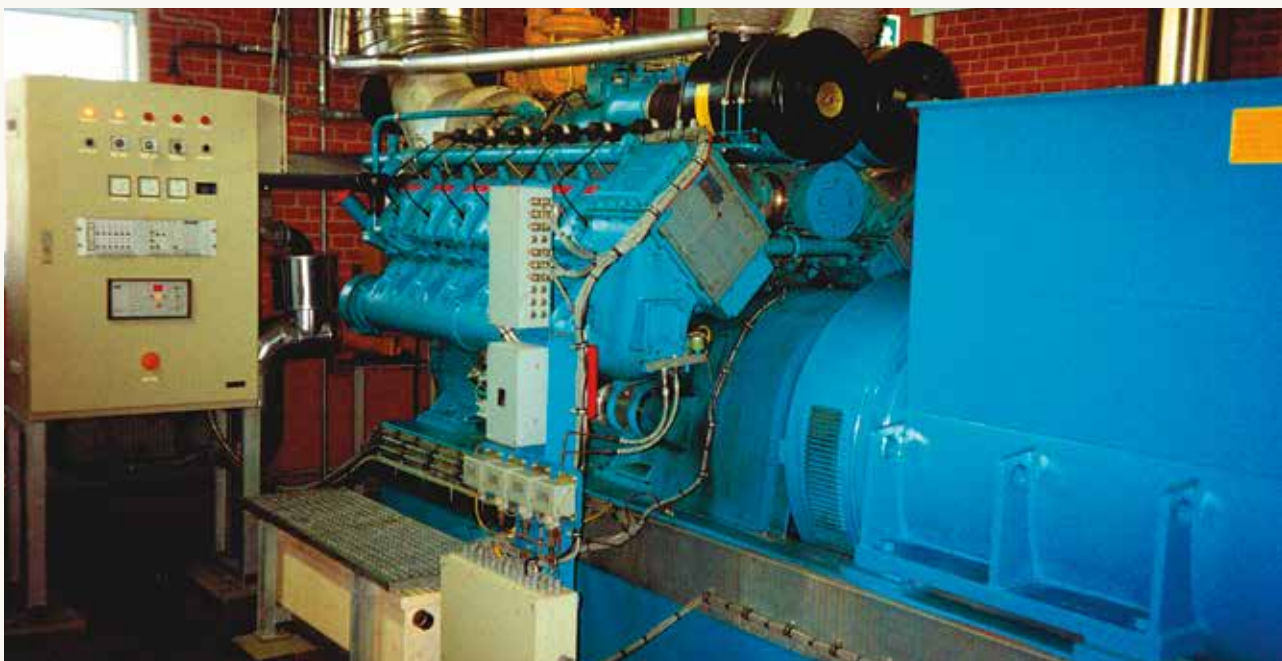
Selvom den afgangende formand afleverede et varmeværk, der var trimmet til de kommende år så viste der sig hurtigt en række nye udfordringer:

- dels skulle der handles hurtigt i forhold til IT-udfordringer i forbindelse med årtusindskiftet,
- dels udskiftning af målere med henblik på bedre afkøling hos forbrugerne,
- dels begyndte at forholde sig til nye kapacitetsproblemer og de deraf afledte overvejelser vedrørende udbygning af eksisterende varmecentral eller udflytning med alternative brændsler,
- og endelig blev det efterhånden også aktuelt at drøfte mulighederne for varmeforsyning fra Aalborg.

Eksemplar af de nye målere, der bl.a. måler forbruget af energi.

Udsnit af produktionsudstyret på den gamle central på Fælledvej

Hvad angik IT-udfordringerne i forbindelse med årtusindskiftet besluttede bestyrelsen at sætte fokus på dette ved ekstern hjælp. Derimod måtte bestyrelsen igangsætte interne drøftelser og afklaring omkring kapacitetsproblemerne samt en eventuel forsyning af varme fra Aalborg. Specielt de to sidste udfordringer pressede sig på, idet de stigende gaspriser

efterhånden begyndte at kunne mærkes hos den enkelte forbruger.

Vidste du at:

Kongerslev EL blev etableret den 1. oktober 1999 og har p.t. 14 ansatte.

Virksomheden medvirkede i delentrepriser på opførelsen af satellitstation i 2006 og lagerhal i 2012. Den har i dag desuden etableret afdeling i Terndrup – Terndrup EL.

Bestyrelsen valgte i første omgang at få sat fokus på en udvidelse eller en eventuelt opførelse af en helt ny varmecentral. Såvel Sejlflod Kommune som Nordjyllands Amt blev som planmyndigheder ind-

draget i de mange overvejelser, der blev gjort de kommende år. Kapacitetsproblemerne blev efterhånden så stor en udfordring for den daglige drift – herunder stor timedrift på motorerne, at det udmøntede sig i flere reparationsarbejder som bl.a. Kongerslev EL forestod.

Men i 2002/2003 begyndte tingene at tage form. En fysisk placering på arealet mellem Metax og Solbjerggården blev efter en del overvejelser valgt, og i juni måned 2003 godkendte Sejlflod Kommune det udarbejdede lokalplanforslag for opførelsen af en satellitstation til Kongerslev Fjernvarmewærk baseret på 1 stk. 2,5 MHW fliskedel og en samlet bebyggelse på ca. 420 m². Sideløbende hermed kom varmewærket overens med ejeren af arealet Hans Ole Frost, således at de fysiske rammer var på plads til den nye bygning. Den endelige godkendelse af lokalplan 20.19.03 fandt sted i efteråret 2003.

Kongerslev EL - er en videreførelse af det 40 år gamle EL firma Boje Andersen.

Kongerslev EL er et elinstallationsfirma i stadig vækst, som specialiserer sig med en bred og mangeartet vifte af elinstallationer, og som servicerer såvel privatkunder, virksomheder, offentlige institutioner m.m.

Kongerslev EL udfører en lang række af specialopgaver for dansk industri og service. Af typiske opgaver kan vi nævne forebyggende vedligeholdelsesarbejder på udstyr og installationer, hvor det er afgørende at undgå driftssvigt, eller tilkalde service med minutters eller timers varsel til produktions- eller service virksomheder, hvor ethvert nedbrud eller en uregelmæssighed betyder tabt fortjeneste.

Kongerslev EL
Aut. EL-installatør ^{v/}Henning Rytter
Jernbanegade 2 - 9293 Kongerslev - 98 33 17 00 - www.kongerslev-el.dk

Som indledning til hele omlægningen bad varmekærket Thvilum A/S om at foretage en total opdatering af ledningsnettet allerede i 2001, og dette arbejde blev suppleret med et tryktabsprojekt i 2003 udført af samme firma med henblik på at skabe overblik over ledningsnettet svagheder.

Prisen for satellitstationen samt den tilhørende fornyelse af hovedledningen fra krydset ud til den nye produktionshal beløb sig til ca. 9,2 mill. kr. Arbejdet med den nye hovedledning blev ret hurtigt igangsat og afstedkom også en række problemer specielt omkring grundvand, hvorimod arbejdet med satellitstationen først blev igangsat i foråret 2006.

Det skyldtes dels en forholdsvis lang sagsbehandling i Energistyrelsen, og dels komplicerede og lange drøftelser med den afholdte licitationsvinder vedrørende prisen på projektet og dets udformning. I løbet af foråret 2007 blev den nye satellitstation

indkørt på trods af en del udfordringer – især med den samlede koordinering af varmeproduktionen

mellem satellitstation og gasmotorerne på den gamle varmecentral. Dette arbejde stod et velrenommeret firma for – nemlig Xergi i Støvring.

Parallelt med arbejdet på den nye satellitstation blev arbejdet med udskiftning af målerne igangsat, og det afsluttedes i foråret 2006, hvorefter en mere retfærdig opgørelse omkring afkøling kunne finde sted. Overvejelserne omkring forsyning fra Aalborg blev i første omgang udskudt til efter den nye kommunalreform var trådt i kraft.

Midt i al arbejdet med satellitstation og installering af nye

målere blev varmekærket bragt i den situation, at den måtte skifte varmemester 2 gange – først i 2005, hvor Egon Carlsen blev afløst af Tonny Lucas og allerede igen i 2006, da den nuværende varmemester Kenneth Jensen afløste Tonny Lucas.

Vidste du at:

Kongerslev Fjernvarmekværk siden 2001 har benyttet Thvilum A/S til at forestå arbejdet vedrørende registrering af varmekværkets ledningsnet.

Virksomheden har siden 1988 udelukkende beskæftiget sig med ledningsregistrering, opmåling og programudvikling til varme- og vandværker, og har udført opgaver af denne karakter for mere end 500 forsyningsværker.

Vidste du at:

Xergi A/S siden 2006 har været leverandør af tekniske løsninger på Kongerslev Fjernvarmekværk.

Xergi er mest kendt for biogasprojekter primært i udlandet, men har også opbygget en lang række kompetencer inden for kraftvarmeanlæg i Danmark – herunder levering og test af SRO-anlæg.

Senest leveret og monteret i anlæg på satellitstation til at effektivisere koordineringen mellem værkets gasmotorer og fliskedlen på satellitstationen.

THVILUM

Med en iPad har du altid ledningerne med !

Nu er både Thvilum GIS og Thvilum WebGIS kompatible med iPad. Du har dermed nye muligheder for adgang til dine ledningsdata, når du er i marken.

iPad er let at have med, har lang batterilevetid og fås nu med sikkerhedscover.

WWW.THVILUM.DK

THVILUM A/S · RØNHØJVEJ 12 · 8300 ODDER

**Løsningsorienteret
Automationspartner**

Mail: xergi@xergi.com

Det gav umiddelbart lidt turbulens, men alligevel lykkedes det varmekædet og dets bestyrelse at håndtere og færdiggøre den proces der søsattes i midten af 00'erne, og som havde til formål at basere varmeproduktionen på en strategi, hvis hovedformål var at udfase de fossile brændsler og gøre sig mindre afhængig af én energikilde.

Vidste du at:

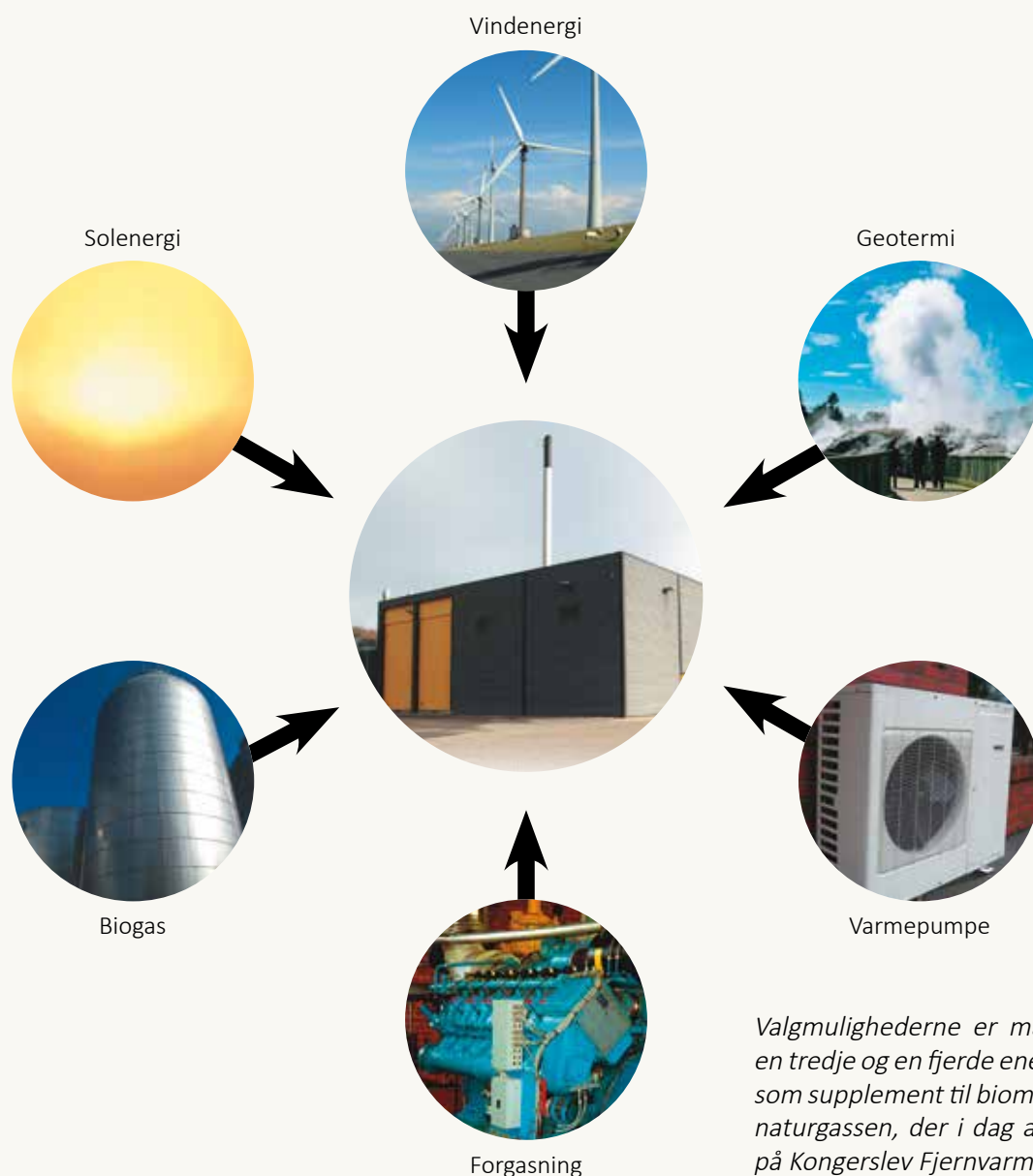
Kongerslev Fjernvarmekværk i henhold til gasaftalen var lovgivningsmæssigt pligtig til at bruge gas til 90% af dets varmeproduktion inden det frie elmarked.

I december 2007 indgik Kongerslev Fjernvarmekværk kontrakt med Nordjysk Elhandel om salg af værkets elproduktion på det frie elmarked.

Hermed løsnedes varmekædet af gasaftalen og kunne fremover producere al den varme man kunne på den nye satellitstations fliskedel.

Det begyndte også så småt at vise sig på varmeregningerne i slutningen af 00'erne. Naturgassen udgjorde nu mere en sekundær energikilde – dels på grund af, at det var et fossilt brændsel og derfor på sigt skal udfases, og dels fordi markedet prismæssigt efterhånden var blevet meget svært at håndtere.

Fremtidige mulige fossolfrie energikilder for Kongerslev Fjernvarmekværk

Nye tider – nye brændsler

(2007-2013)

Med etableringen af satellitstationen havde Kongerslev Fjernvarmeværk begyndt at gøre sig mindre sårbar – både forsyningsmæssigt og økonomisk. Der var nu tale om kombination af naturgas og træflis. Men det gav også udfordringer i den daglige drift – dels gav det flere opgaver at være på det frie elmarked, og dels betød anvendelsen af træflis større manuelle opgaver på værket som helhed.

Sideløbende hermed indgik varmeværket i en løbende dialog med Aalborg Forsyning/Varme. Det drejede sig om at få udarbejdet et tilstrækkeligt godt grundlag til at vurdere, hvorvidt det ville være en fordel af fusionere med den centrale varmesforsyning i Aalborg. Efter lang tids forarbejde og overvejelser besluttede bestyrelsen at afslutte drøftelserne omkring en fusion i løbet af 2009/2010, idet der ikke brugerøkonomisk var basis for en sådan. Hvilket igen er blevet bekræftet af Aalborg Forsyning/Varmes kalkulationer i forbindelse med udarbejdelsen af en varmeplan. Denne melding kom i begyndelsen af 2012.

Det bevirkede, at bestyrelsen måtte rette blikket indad og overveje sin og værkets fremtid. Varmeværkets rådgivere Plan & Projekt blev inddraget, og på baggrund heraf blev der sat fokus på dels udviklingsmuligheder i forhold til forbrugere inden for eksisterende ledningsnet, forbrugere uden for varmeværkets forsyningsområde – primært Bøgelunden og Blomsterkvarteret, samt nye energikilder og udvidelse af lagerkapaciteten.

Fremtidens udfordringer overbevidste bestyrelsen om nødvendigheden af, at få udarbejdet en forretningsplan for varmeværket – dels som et redskab

Vidste du at:

Kongerslev Fjernvarmeværk i dag får leveret naturgas fra Naturgas Fyn I/S.

Den øgede konkurrence mellem naturgasselskaberne har betydet, at varmeværket økonomisk har set en fordel i at indgå kontraktlige naturgasleverancer fra Naturgas Fyn I/S, hvis ejerkreds består af de fynske kommuner.

I varmeåret 2012/2013 fik varmeværket leveret 133.000 m³ naturgas.

for de fremtidige investeringer og dels som et arbejdspapir for fremtidige drøftelser vedrørende varmeværkets fremtid. Forretningsplanen blev benævnt "Masterplan 2020", og har siden dannet grundlag for det mere fremadrettede arbejde i bestyrelsen.

Igen gennem 2011 og 2012 har der løbende været drøftelse omkring implementeringen af en tredje energikilde som supplement til naturgasen og træflisen. Herudover har der været løbende undersøgelser af, hvilke andre biomassebaserede brændsler, der kunne være aktuelle – herunder bl.a. eventuelt import fra Baltikum.

NATURGAS FYN
Brænder for sagen

LEVERANDØR
af naturgas til
Kongerslev Fjernvarme

Ørbækvej 260 - 5220 Odense SØ - Tlf.: 63 15 64 15
E-mail: info@ngf.dk - www.naturgasfyn.dk

For at sikre en rimelig lagerkapacitet besluttede bestyrelsen i 2011 at igangsætte planlægningen omkring bygningen af en lagerhal tilknyttet satellitstationen. Lagerhallen skulle have en kapacitet på 30 dage, og blev endelig færdig i maj 2012. Hovedentreprenør på opgaven var det lokale byggefirma Overgaard Jensen Byg ApS.

Vidste du at:

Overgaard Jensen Byg ApS er et kombineret entreprenør- og byggefirma med rødder i det lokale Østhimmerland. Firmaet ejes af brødrene Eli og Bøje Overgaard Jensen.

Det blev valgt til at udføre opførelsen af lagerhallen i tilknytning til Kongerslev Fjernvarmeværks satellitstation, og som i dag udgør en væsentlig del af varmeværkets kapacitetsmæssige ressourcer.

ENERGIRENOVERING

De fleste kan se fordelene i at energirenovere deres hus, så der spares penge, og indeklimaet forbedres...

Få et uforpligtende tilbud på
FACADEISOLERING

INDBLÆSNING af STENULD
i hulmur og på loft

ALT I LAVENERGI
vinduer og døre

Overgaard Jensen Byg
Murer – Tømrer – Maler
Tlf: 98 33 16 16

Monshøjvej 6, Kongerslev
Industriparken 9, Terndrup
Gugvej 136, Aalborg SØ

byg@overgaardjensen.dk

Efterfølgende blev det undersøgt, hvorvidt det teknisk og driftsøkonomisk var muligt at påmontere et såkaldt koncentreret solenergianlæg på taget, men det viste sig at investeringen ikke stod mål med de driftsøkonomiske effekter.

Parallelt med de løbende undersøgelser af supplerende energikilder har renoveringer af ledningsnettet på de 2 Vestergaardsvej-udstyknings, Gartnervænget samt et projekt omkring fjernaflæsning været drøftet i forbindelse med de prioriteringer der finder sted i forhold til Masterplan 2020.

2012 og 2013 viste også, at der p.t. ingen interesse er for tilslutning til byens fjernvarmenet, når det drejer sig om Bøgelunden og Blomsterkvarteret. Derimod blev der indgået et driftmæssigt samarbejde med Bælum Varmeværk med virkning fra 1. november 2012. Det nødvendiggjorde ansættelsen af en driftsassistent, der af bestyrelsen også skal bringes i anvendelse med henblik på at få optimeret

den enkelte forbrugers interne system, og dermed gøre varmetabet i ledningsnettet og optimering af driften på værket så optimal som muligt.

Kransystemet, der udgør den centrale del i "fødekæden" i et biomassefyret varmekværk, blev leveret og opsat af Danish Crane Building (DCB) i Nibe. Her ses den indvendige del af lagerhallen med dets kransystem.

Vidste du at:

Danish Crane Building A/S blev etableret i 1983, og arbejder på et fundament af mere end 40 års erfaring med kraner og løftegrej.

Virksomheden er i dag den eneste danske kranfabrik, der har kompetencer og kapacitet til alle faser i udvikling, projektering og produktion af kraner.

Virksomheden bruger i dag kranudstyret i Kongerslev Fjernvarmekværks lagerhal som demonstrationsprojekt.

Vidste du at:

Lindenberg Skovselskab A/S i regnskabsåret 2012/13 leverede mellem 60-70% af den samlede træflis som Kongerslev Fjernvarmekværk anvendte i værkets varmeproduktion.

Således blev 90% af varmeproduktionen baseret på træflis og kun 8% på naturgas i regnskabsåret 2012/2013

DANISH CRANE BUILDING

Hos dcb konstruerer og producerer vi komplette løsninger indenfor halv- og fuldautomatiske proceskraner.

Design og udvikling af kraner, styringer og systemer er samlet under et tag hos dcb – din garanti for bæredygtige løsninger.

Vi leverer fuldautomatiske kraner til såvel håndtering af flis, bark, kul, halm, træpiller, papiraffald, alm. affald, kridt, møg men også industrielle løsninger, f.eks. til håndtering af saltningsreoler på ostemejerier.

Den automatiske proceskran er skræddersyet til opgaven og ikke omvendt. Krav om kontinuerlig drift med høj ydelse modsvares af solide, stabile og velafprøvede konstruktionsløsninger - dcb leverer og idriftsætter årligt 25 fuldautomatiske krananlæg.

Danish Crane Building A/S
Østerlandsvej 2 - 9240 Nibe
DK-Denmark
Phone: +45 9835 3133
Fax: +45 9835 3033
E-mail: dcb@dcb.dk

DANISH CRANE BUILDING A/S
www.dcb.dk

LINDENBORG SKOVSELSKAB A/S

Et selskab under Lindenberg Gods A/S

Østergade 32
9510 Arden
Tlf. 99 40 40 40
adm@lindenberg.dk
www.lindenbergkov.dk

Fremtidsperspektiver for Kongerslev Fjernvarmeværk

De sidste 25 år af varmeværkets historie har været kendetegnet af mange og fremadrettede investeringer – i faste priser ca. 45 mill kr. Investeringerne har stort set omfattet alt lige fra etableringen af et decentralt kraftvarmeanlæg over ledningsrenoveringer, investeringer i IT og flisanlæg med tilhørende lagerkapacitet. Det har betydet, at varmeværket i dag kan levere en varme til en meget konkurrencedygtig pris, og samtidig har en god og solid økonomi. Gælden udgør i dag mindre end 20.000 kr. pr forbruger.

Men de kommende år vil stille nye udfordringer og nye krav til investeringer, hvis momentum skal fastholdes. Derfor udarbejdede bestyrelsen i 2010 en forretningsplan – Masterplan 2020 – hvis primære formål er at få skabt overblik over de investeringsbehov, der måtte være nødvendige frem mod 2020. Forretningsplanen udgør et strategisk arbejdsblad for bestyrelsen med henblik på at kunne prioritere de fremtidige investeringer inden for de rammer fremtidens energipolitik måtte opstille.

Forretningsplanen indeholder dog specielt 3 områder, der bør ofres megen opmærksomhed fremover:

- strategiske alliancemuligheder,
- valg af supplerende energikilder,
- fremtidig organisationsform.

En optimering af såvel produktion, distribution og administration vil fremover stille større krav til mulighederne for samarbejde mellem varmeværker/forsyningsselskaber – måske endda deciderede fusioner. Denne trend finder allerede sted blandt en række varmeværker landet rundt. Der var allerede i 2005 kontakt til Aalborg Forsyning/Varme, men de efterfølgende forhandlinger efter kommunalreformen viste, at der p.t. ikke er brugerøkonomisk grundlag for at gøre det.

Derimod indledte Kongerslev Fjernvarmeværk i foråret 2012 drøftelser med Bælum Varmeværk om-

kring mulighederne for et samarbejde omkring driften af varmeværket i Bælum. Disse drøftelser endte med en samarbejdsaftale mellem de to varmeværker med start den 1. november 2012, og dette samarbejde indeholder en række spændende perspektiver de kommende år.

De senere år har vist, at den gamle tradition om kun en energikilde til varmeproduktion er passé. Der er for stor økonomisk risiko for forbrugerne, når varmeproduktionen både er afhængig af markedets ofte hysteriske reaktioner på begivenheder som det enkelte varmeværk ikke har indflydelse på, og den forsyningssikkerhed der er nødvendig for varmeproduktionen.

Kongerslev Fjernvarmeværk erkendte dette allerede i 2003, og i 2007 da en satellitstation baseret på træflis blev taget i brug, hvilket har betydet en god varmepris for forbrugerne. Men forretningsplanen peger også på, at denne investering ikke er nok.

Løbende drøfter bestyrelsen således valg af en tredje energikilde udover naturgas og træflis. Hvilken energikilde valget falder på er p.t. usikker, idet tekniske landvindinger gør valget svært at træffe. I flæng kan nævnes energi fra solen via solfangeranlæg, elkedel til anvendelse af den overskydende elproduktion på vindmøller, en endnu ikke veludviklet forgasningsteknologi ved forbrænding af biomasse, implementering af varmepumper i varmeproduktionen, m.v.

Sidst men ikke mindst står den danske organisationsmodel baseret på private A.m.b.a.'er overfor en ganske konkret udfordring, og det gælder også Kongerslev Fjernvarmeværk.

Vil der fremover stadigvæk lokalt være interesse for at gøre et stykke ulønnet foreningsarbejde, vil der lokalt være personer med en tilstrækkelig viden på området til at kunne gøre det – eller vil der blive behov for en helt ny organisationsform?

Bestyrelsen for Kongerslev Fjernvarmeværk drøfter løbende denne udfordring, og her vægtes samspillet mellem den enkelte forbruger og varmeværket tungt. Det er netop dette samspil der løbende er med til at "presse" den til enhver tid siddende bestyrelse til at være på forkant med udviklingen, og dermed frembringe så billig en varmepris som muligt. Derfor gøres der et stykke seriøst arbejde med henblik på at finde interesserede og egnede emner til bestyrelsen, når nogle ønsker at forlade den.

Varmeværkets nuværende økonomiske råderum giver mulighed for at foretage de nødvendige investeringer fremtiden måtte kræve – både i forhold til udvikling af samarbejdsmuligheder såvel som implementering af nye energikilder i varmeproduktionen. Fremtidsperspektiverne for varmeværket ser således gunstige ud – men det kræver, at der lokalt til stadighed er personer med tilstrækkelig interesse og indsigt i området, der er parat til at gøre et stykke ulønnet foreningsarbejde samt at der er "mod" til at tage nogle ofte risikobetonede beslutninger.

Fremtidens varmeværker bliver ikke formet af gårdsdagens tankegang, men derimod af morgendagens kreativitet og visioner krydret med sund fornuft.

Efterskrift

Denne jubilæumsbog er et produkt af mange elementer. Det har til tider været svært at finde de ønskede oplysninger frem – dels p.g.a. forhandlingsprotokollernes ofte lidet beskrivende indhold af bestyrelsesmøderne, og dels fordi mange nøglepersoner desværre ikke længere er tilstede.

På trods af betingelserne er det lykkedes redaktionsudvalget at få gjort Kongerslev Fjernvarmeværks 50-årige historie rimelig fuldstændt. Det skyldes ikke mindst et stort stykke reseacharbejde, der dels har omfattet skrevet materiale og dels har omfattet interview og mailkorrespondance med en lang række personer enten tilknyttet varmegærdet eller involveret i fjernvarmearbejde på anden vis. Der kan med rette således sendes en stor tak til følgende:

Forhenv. bestyrelsesmedlemmer Poul F. Christensen, Poul Erik Jensen, Ronald Melgaard, Jørn Boye Pedersen og Kjeld Kærgaard Jensen, varmemester Kenneth Jensen, forhenv. Regnskabsfører Svend Erik Nielsen, Irene Jensen (Boghandler Harald Jensens

hustru), forhenv. Ingeniør Knud Jansen, forhenv. Smed Arne Fogtmann, forhenv. Murersvend Mogens Schou Andersen, Lene og Jørgen Jensen (protokoller fra Kongerslev Borgerforening + foto), Formand Carsten Møller, Dronninglund Varmegærd, Forhenv. Teknisk Chef i Sejlflod Kommune Christian Rasmussen, Ingeniør Lars M. Odgaard, Aalborg Forsyning/Varme, Arne Sørensen/Finn Duus/Pia Rosengren fra Plan & Projekt, m.fl., samt Aalborg Stadsarkiv og Aalborg Bibliotek.

Der skal også rettes en stor tak til de 11 annoncører, der har gjort det økonomisk muligt at få gennemført udarbejdelsen af det foreliggende jubilæumsskrift:

Dansk Fjernvarme, Beierholm Revision, Plan & Projekt A/S, Thvilum A/S, Xergi A/S, Spar Nord, Naturgas Fyn I/S, Danish Crane Building A/S, Overgaard Byg Jensen ApS, Lindenborg Skovselskab A/S samt Kongerslev EL.

Redaktion

Kildemateriale

Kongerslev Borgerforenings forhandlingsprotokol 1937-1980

Kongerslev Fjernvarmegærdks forhandlingsprotokoller 1963-

Oprævningsstalon – Svend Erik Nielsen 1964

Kongerslev Fjernvarmegærdks fortegnelse af forbrugerkontrakter og opmålingssedler

Samtale med Poul F. Christensen 22. juli 2013

Telefonsamtale med Poul Erik Jensen den 23. juli 2013

Samtale med Irene Jensen den 24. juli 2013

Samtale med Knud Jansen den 25. juli 2013

Samtale med Arne Fogtmann den 26. juli 2013

Telefonsamtale med Mogens Schou Andersen den 25. juli 2013.

Aalborg Stadsarkiv – microfilm Aalborg Amtstidende januar/februar/december 1963.

Aalborg Bibliotek – microfilm Aalborg Stiftstidenden januar/februar/december 1963.

Korrespondance med Carsten Møller, Dronninglund Varmegærd.

Samtale med tidligere Teknik chef i Sejlflod Kommune Christian Rasmussen.

Korrespondance med ingeniør Lars M. Odgaard, Aalborg Forsyning.

Bestyrelsesmedlemmer i perioden 1963 – 2013

Formænd:

Erik Thomsen 1963-1963
Christian Jensen 1963-1979
Holger Christoffersen 1979-1981
Christian Jensen 1981-1985
Jørn Boye Pedersen 1985-1998
Henning Rytter 1998-

Næstformænd:

Vagner Jensen 1965-1968
Henry Jensen 1968-1971
Henry Andersen 1971-1973
Harald Jensen 1973-1978
Arne Fogtmann 1978-1984
Jørn Boye Pedersen 1984-1985
Poul Erik Jensen 1985-1987
Benny Madsen 1987-1988
Knud Madsen 1988-1994
Niels Ovesen 1994-1996
Henning Rytter 1996-1998
Kenn Nielsen 1998-2003
Anders Sørensen 2003-2006
Keld Dahl 2006-

Kasserer:

Rene Svendsen 1963-1979
Erik Andersen 1979-1981
Jørgen Myhlendorph 1981-1985
Ronald Melgaard 1985-1987
Kjeld Kærgaard Jensen 1987-2012
Henrik Straarup 2012-

Kommunalt medlem:

Poul F. Christensen 1963-1965
Axel Svendsen 1966-1981
Villy Nielsen 1982-1985
Finn Knudsen 1986-1987
Poul F. Christensen 1987-1990
Axel Svendsen 1990-1993
Finn Knudsen 1993-1997
Randi Madsen 1997-2006

Sekretærer:

Poul F. Christensen 1968-1970
Harald Jensen 1970-1978
Rene Svendsen 1978-1979
Knud Frederiksen 1979-1981
Ronald Melgaard 1981-1985
Kjeld Kærgaard Jensen 1985-1987
Ronald Melgaard 1987-1988
Benny Madsen 1988-1991
Bent Andersen 1991-2003
Ken Nielsen 2003-2012
Kjeld Kærgaard Jensen 2012-13
Morten Jakobsen 2013-

Menige medlemmer:

Christian Jensen 1963-1963
Vagner Jensen 1963-1965
Erik Thomsen 1963-1963
Tonny Andersen 1964-1964
Kresten Pedersen 1964-1968
Henry Andersen 1973-1978
Erik Andersen 1978-1981
Jens Andersen 2009-2010
Henrik Straarup 2010-2012
Morten Jakobsen 2012-2013
Morten Andersen 2013-

Regnskabsfører:

Christian Jensen 1965-1966
Thomas Holmgaard 1966-1979
Erik Andersen 1979-1981
Karen Jepsen 1981-1984
Svend Erik Nielsen 1985-2010

Valgte revisorer:

Søren Mou 1963-1964
Rino Thomassen 1963-1981
Aage Melgaard 1964-1982
Mogens Pedersen 1981-1987
Vagner Jensen 1982-1990
Verner Jepsen 1987- 1999
Peter Skyt 1990-1998
Jørn Boye Pedersen 1998-
Ronald Melgaard 1999-

Varmemestre:	Thomas Holmgaard 1963-1978 Karsten Andersen 1978-1982 Svend Hald 1982-1987 Egon Carlsen 1988-2005 Tonny Lucas 2005-2006 Kenneth Jensen 2006-
Varmeassistenter:	Klaus Kristensen 2012-
Adm. Personale:	Bettina Grønbo 2010-

Udviklingen i antallet af forbrugere 1963-2012 – tabel

1963	56
1968	168
1973	212
1978	245
1983	274
1988	435
1993	478
1998	516
2003	545
2008	588
2013	594

Forklaring til tabellen:

Tallene forsøger at give et billede af, hvorledes udviklingen i antallet af forbrugere er sket. De perioder der skiller sig mest ud er perioden 1963-1968, hvor der sker en stigning på 112. Det skal tilskrives det store interesse fjernvarmen skabte de første år. Herefter følger en periode med mere moderat udvikling i antallet af forbrugere – indtil perioden 1983-1988, hvilket dels skyldtes flere udstykninger i Kongerslev og dels oliepriser-nes himmelflugt. Stigningen mellem 1988 og 1998 skyldtes hovedsagelig den i varmeplanen fastlagte tilslutnings- og forblivelsespligt samt bygningen af en lang række almenlystige boliger. I 1997 rundede varmeværket forbruger nr. 500, og situationen i dag er, at forbruger nummer 600 ligger inden for den nærmeste fremtid.

Udviklingen i varmeprisen 1963-2013 – tabel

År	M ³ pris-løbende priser	M ³ pris-faste priser	Faglært timeløn
1963	1,50	16,32	20,68
1968	1,60	12,74	28,26
1973	1,80	10,54	38,34
1978	6,20	21,56	64,69
1983	20,75	44,55	104,79
1988	18,50	31,67	131,42
1993	10,50	15,79	149,60
1998	12,45	16,92	165,56
2003	16,70	20,10	186,90
2008	19,15	20,89	206,80
2012	13,00	13,00	225,00

Forklaring til tabellen:

Tabellen forsøger at give et billede af den variable varmepris udvikling i perioden 1963-2012 – såvel i løbende som faste priser. Desuden er der som sammenligningsgrundlag lagt en timelønsudvikling i faste priser ind for en faglært arbejder. De voldsomme udsving specielt i slutningen af 70'erne og begyndelsen af 80'erne skyldtes dels indførelsen af energiafgifter i 1977, urolighederne i Mellemøsten og specielt krigen mellem Iran og Irak samt ikke mindst den høje inflation. Skeles der til disse forhold kan man med god samvittighed godt konkludere, at Kongerslev Fjernvarmeværk i dag har den mindste variable varmepris i værkets 50 års historie i faste priser, og at vi i dag kan købe mere varme for vor timeløn end vi kunne i 1963.

Kilde: Udregningerne er baseret på anvendelsen af Danmarks Statistiks statistikbank – statistikbanken.dk

